

Графічні та морфологічні особливості англомовного Інтернет-дискурсу (на матеріалі коментарів у соціальній мережі Facebook)

С. В. Субота

Київський національний лінгвістичний університет, м. Київ, Україна
Corresponding author. E-mail: subotaSW@gmail.com

Paper received 20.08.20; Accepted for publication 14.09.20.

<https://doi.org/10.31174/SEND-Ph2020-234VIII69-15>

Анотація. У статті розглянуто лінгвістичні особливості Інтернет-комунікації як нового різновиду мови. Проаналізовано графічні та морфологічні особливості англомовних коментарів у соціальній мережі Facebook. Виявлено, що найпоширенішими явищами інтерактивної комунікації на графемному рівні слугують скорочення, стягнення і нетрадиційне написання слів. На морфологічному рівні до характерних особливостей інтерактивної комунікації належать помилки у вживанні форми слова, а також неправильне вживання займенників і прийменників.

Ключові слова: Інтернет-дискурс, інтерактивна комунікація, соціальні мережі, коментарі.

Вступ. Інформаційно-комунікаційні сервіси та інтернет-комунікація в цілому викликають в наш час великий інтерес у дослідників з різних сфер наукових знань, оскільки вони вносять інновації в традиційні дисципліни і сфери наукових пошуків. Лінгвістична наука не стала винятком у цьому відношенні й проводить численні інноваційні дослідження, спрямовані на вивчення нових форм вживання і використання мови, які виникли під впливом активного розвитку інтернет-простору і інформаційно-комунікаційних сервісів. Наше дослідження є аналізом інтернет-комунікації, а саме лінгвістичного аспекту англомовної інтерактивної комунікації в мережі Інтернет, оскільки англійська мова має домінуючий статус серед інших мов, перетворившись в умовах глобалізації на мову міжнародного спілкування в мережі Інтернет.

Інтерактивна комунікація у всіх її формах – електронне листування, спілкування в чатах і соціальних мережах, ведення блогів, коментування і т.д. – стала невід’ємною частиною сучасного життя і, відповідно, цікавить дослідників з різних напрямів науки, в тому числі і вчених-лінгвістів, що і зумовило актуальність нашого дослідження.

Стислий огляд публікацій за темою. Функціонування англійської мови в мережі Інтернет викликає значний інтерес вчених з різних країн світу, відповідно, за останні десятиліття з’явилися численні наукові дослідження, присвячені вивченню інтернет-комунікації. Основними напрямками цих досліджень були: аналіз мови Інтернету з точки зору відповідності нормам англійської літературної мови, з погляду розвитку і змін англійської мови [8; 9; 13]; формування і функціонування спеціального комп’ютерного дискурсу в чатах, блогах і форумах [10; 14]; аналіз систем гіпертексту і способів їх реалізації в англомовній інтернет-комунікації [5]; особливості функціонування засобів масової інформації в Інтернеті [1; 6]; соціолінгвістичні і психологічні особливості користувачів мережі Інтернет [2; 11].

Огляд робіт з дослідження інтерактивної комунікації в мережі Інтернет виявив, що переважна більшість з них присвячена аналізу лінгвістичних особливостей поштової кореспонденції, миттєвих повідомлень з он-лайн чатів, а також текстових блогів [3; 8; 12]. Лінгвістичних досліджень, присвячених вивченню інтернет-коментарів в соціальних мережах значно менше [4; 7].

Дослідження інтерактивної комунікації в соціальних мережах є, на нашу думку, не менш важливим ніж в інших, вже згаданих сферах інтернет-середовища, оскільки воно дозволить не тільки виявити модифікації, які відбуваються в сучасній англійській мові на різних структурних рівнях в наш час, але й окреслити загальні тенденції розвитку англійської мови у майбутньому.

Режим спілкування в Інтернеті он-лайн надзвичайно динамічний, він не дозволяє ретельно обдумати те, що хоче сказати людина. Пріоритет надається швидкості спілкування і передачі інформації, а не правильності написаного, відповідно співрозмовники зазвичай не задумуються про те, як правильно орфографічно і граматично висловити свою думку. Зазначимо, що ні адресат, ні адресант не звертають уваги на помилки при передачі інформації у віртуальному просторі. Спілкування в Інтернеті не обмежується жодними мовними рамками, як результат, інтерактивній комунікації властиві різноманітні помилки, котрі претендують на те, щоб змінити свій статус помилки на особливості інтерактивної інтернет-комунікації, тому основна мета нашого дослідження – виявити і систематизувати характерні особливості інтерактивної комунікації в мережі Інтернет, що відбувається за допомогою коротких текстових повідомлень (коментарів у соціальних мережах).

Матеріали і методи. Матеріалом дослідження слугували 250 англомовних текстів-коментарів, обраних шляхом суцільної вибірки з соціальної мережі Facebook. Під час роботи використано описовий метод із застосуванням відповідних прийомів класифікації і систематизації, що дозволило провести аналіз графічних і морфологічних особливостей коментарів у соціальних мережах. Для підрахунку частотності лінгвістичних особливостей на різних мовних рівнях було застосовано метод кількісного та зіставного аналізу.

Результати та їхнє обговорення. У процесі спілкування в мережі Інтернет часто трапляється так, що існуючі мовні норми зазнають певних змін. Ці зміни відбуваються на всіх мовних рівнях. У нашому дослідженні ми зосередили увагу на змінах, які відбуваються в орфографії та морфології сучасної англійської мови в мережі Інтернет.

У межах досліджуваного масиву було виявлено та-

кі графічні засоби інтерактивної комунікації:

1) Скорочення

Найпоширенішим видом скорочення виявилось випадіння останніх літер (або літери) у написанні слова, наприклад, *bro* (*brother*), *lang* (*language*), *smilin* (*smiling*), *hav* (*have*), хоча зустрічалися випадки, коли замість вживання подвоєних літер писали одну літеру, наприклад, *wil* (*will*), *sory* (*sorry*);

2) Стягнення

Стягнення, які іноді називають «короткими формами», як правило, поєднують займенники та модальні дієслова із заперечною часткою *not*, у коротшій формі наприклад, *we're* (*we are*), *you're* (*you are*), *couldn't* (*could not*).

У межах досліджуваної вибірки було помічено численні випадки стягнення, що поширилось і на слова, які належать до інших лексико-граматичних класів, найчастіше на іменники та прикметники. Наприклад, *wkend* (*weekend*), *gd* (*good*), *nxt* (*next*). Варто зазначити, що стягнення в більшості випадків не супроводжувалось вживанням апострофу замість пропущеної літери, зазвичай, голосної;

3) Нетрадиційне написання

Нетрадиційне написання означає правопис слова таким чином, щоб воно більше відповідало його вимові, адже для англійської мови характерна наявність великої кількості слів, правопис яких не відповідає їх звучанню. Наприклад, у слові *daughter* 8 літер, але всього 4 звуки. Причинами цього явища можна назвати економію часу при друкуванні слова, помилки при введенні тексту або ж незнання правильного написання слова, наприклад, *gud* (*good*), *shud* (*should*), *sum* (*some*), *plez* (*please*);

4) Заміна написання слів написанням літер

Заміна слова літерами стосується заміни цілого слова лише однією літерою. Цей прийом вважається одним з найпоширеніших серед користувачів мережі Інтернет, оскільки англійська мова має багато односкладових слів, це дозволяє використовувати одну літеру, вимова якої подібна до вимови слова, яке має теж саме звучання, що значно полегшує інтерактивну текстову комунікацію. Приклади заміни написання слова однією літерою, які були виявлені в нашій вибірці: *U* (*you*), *B* (*be*);

5) Заміна написання слів написанням чисел

Заміна написання слів написанням чисел є однією з важливих особливостей електронного дискурсу. Суть цього явища полягає в тому, що цифра використовується для заміни слова, складу або фонему. Користувачі Інтернету використовують цифри, щоб замінити слово, склад або фонему, що має однакову вимову. Наприклад, *4* (*four*), *2* (*two, too*), *1* (*one*), *8* (*ate*);

6) Акроніми

Акроніми – складноскорочені слова, що виникають внаслідок абрєвіації – утворення з перших літер або з інших частин слів, що входять до складу назви чи поняття. У межах досліджуваного масиву було знайдено ряд акронімів: *JK* (*just kidding*), *AFAIK* (*As far as I know*), *IRL* (*in real life*), *IMO* (*In my opinion*), *IDK* (*I don't know*);

7) Емотикони

Емотикон або емограма (*emoticon*) – схематичне зображення людського обличчя, що використовується

для передачі емоцій. Може складатися з різноманітних символів, як то букв алфавіту, знаків пунктуації та різних службових символів. Широко використовуються комунікаторами в соціальних мережах. Наприклад, ☺ (*smile*), ☹ (*sad*), :D (*laugh*), :O (*surprise*).

Використання емотиконів дозволяє висловити емоції при відсутності безпосереднього контакту користувачів. емотикони інформують про емоційно забарвлене відношення комунікатора до бесіди, передаючи спрямованість і ступінь своїх емоцій.

Близько 10% досліджуваних коментарів містило емотикони. Варто зауважити, деякі комунікатори принципово не використовують даний графічний виражальний засіб, для того, щоб підкреслити серйозність своїх коментарів. Крім того, є певний відсоток комунікаторів, у яких мобільні пристрої не мають включений набір емотиконів в алфавітній розкладці.

Таблиця 1. Графічні особливості коментарів

Засоби	Абсолютна частота	Відносна частота
Скорочення	24	28,6%
Стягнення	19	22,61%
Нетрадиційне написання	17	20,23%
Емотикони	8	9,52%
Акроніми	7	8,33%
Заміна написання слів цифрами	5	5,9%
Заміна написання слів літерами	4	4,76%
Σ	84	100%

Результати дослідження свідчать, що найпоширенішими засобами інтерактивної комунікації на графемному рівні є скорочення, стягнення і нетрадиційне написання слів, менш поширеними у процентному відношенні є акроніми і емотикони. Рідко використовуються такі графічні засоби як заміна написання слів цифрами та літерами (див. Табл.1).

Розглянемо англомовні коментарі, фокусуючи увагу на основних змінах на морфологічному рівні:

1) Помилки у вживанні форми слова

Невірна форма слова (переважно це стосується дієслова) - найпоширеніша морфологічна особливість у дослідженому масиві, частота її вживання складає майже 31%. Наприклад, *we didn't driving all the way here* (*we did not drive all the way here*). Причиною цього явища може бути збільшення темпу інтерактивної комунікації між співрозмовниками. Варто зазначити, що невірний вибір форми слова при комунікації в Інтернеті абсолютно не перешкоджає процесу спілкування і розуміння співрозмовниками один одного;

2) Неправильне вживання займенників

Для інтернет-коментарів як жанру спілкування характерне неправильне вживання займенників або ж невірна форма їх використання, про що свідчить частота цього явища – понад 24 % в межах досліджуваного масиву. Пояснити наявність даної морфологічної особливості в процесі комунікації в Інтернеті ми можемо неувважністю учасників спілкування. Наприклад, *Your so pretty* (*you are so pretty*);

3) Неправильне вживання прийменників

Одним з поширених морфологічних явищ є неправильне вживання прийменників, частота його складає

понад 17% серед усіх виявлених особливостей на морфологічному рівні. Причиною цього явища може бути підвищена швидкість інтерактивної комунікації, коли учасникам комунікації не вистачає часу перевірити правильність оформлення коментарів. Наприклад, *lazy people accuse gay men and lesbians for taking their jobs (lazy people accuse gay men and lesbians of taking their jobs), he's gonna ask her to marry with him (he is going ask her to marry him);*

4) Помилкове вживання артиклів

Характерною особливістю Інтернет-середовища є послаблення граматичних норм у процесі інтерактивного спілкування, що дозволяє учасникам комунікації не звертати увагу на вживання артиклів. У межах вибірки було знайдено 8 (13,8%) випадків неправильного вживання артиклів. Наприклад, *What marvellous photo (What a marvellous photo); I got boyfriend (I got a boyfriend);*

5) Відсутність узгодження часових форм

При здійсненні інтерактивної комунікації в режимі он-лайн відповідь зазвичай потрібно давати дуже швидко, тому у користувача немає часу, щоб вжити дієслово у правильній часовій формі, але це не заважає учасникам комунікації успішно кодувати і декодувати інформацію.

Серед виявлених нами морфологічних явищ дана особливість зустрічається у понад 8% досліджуваного матеріалу. Наприклад, *He said he never saw it (He said he had never seen it);*

6) Неправильні форми ступенів порівняння прикметників

Вживання порівняльної форми ступенів порівняння прикметників, що відрізняється від граматичних норм мови, є прикладом розвитку сучасної англійської мови в напрямку до аналітизму. Для тих, хто вивчає мову, утворення порівняльної форми прикметників підпорядковується певним правилам, у той час як для носіїв мови і для тих, хто перебуває в сфері живого використання мови, ці правила зазнають деяких змін і спрощуються.

Це явище мало поширене, в межах вибірки воно складає лише 5% від загальної кількості досліджуваного матеріалу. Наприклад, *It's more easy (It is easier);*

Зазначимо, що найпоширенішим морфологічним явищем у досліджуваному масиві коментарів є помилки у вживанні правильних форм слова, неправильне вживання займенників і прийменників, в той час як менш поширеними явищами є неправильне утворення форм ступенів порівняння прикметників, а також відсутність узгодження часових форм (див. Табл.2).

Таблиця 2. Морфологічні особливості коментарів

Засоби	Абсолютна частота	Відносна частота
Помилки у вживанні форми слова	18	31%
Неправильне вживання займенників	14	24,1%
Неправильне вживання прийменників	10	17,3%
Помилкове вживання артиклів	8	13,8%
Відсутність узгодження часових форм	5	8,6%
Неправильні форми ступенів порівняння прикметників	3	5,2%
Σ	58	100%

Висновки. У даному дослідженні була зроблена спроба виявити лінгвістичні особливості англомовної комунікації в мережі Інтернет, а саме графічні та морфологічні особливості інтерактивної текстової комунікації у віртуальному просторі соціальної мережі Facebook.

Аналіз 250 англомовних коментарів у соціальній мережі Facebook дозволив класифікувати особливості комунікації в мережі Інтернет, як в графічному, так і в морфологічному аспектах.

На рівні графем нами були виявлені такі особливості інтерактивної комунікації: скорочення, стягнення, нетрадиційне написання, заміна написання слів написанням літер, заміна написання слів написанням цифр, акроніми, а також емотикони. Найпоширенішими явищами інтерактивної комунікації на графемному рівні слугують скорочення, стягнення і нетрадиційне написання слів, у процентному відношенні вони складають понад 70% від загальної кількості виявлених графічних особливостей інтернет-комунікації.

На морфологічному рівні до особливостей інтерактивної комунікації належать: помилки у вживанні форми слова, неправильне вживання займенників і прийменників, відсутність узгодження часових форм, помилкове вживання артиклів, а також неправильні форми ступенів порівняння прикметників. Найпоширенішими морфологічними особливостями інтернет-комунікації слугують помилки у вживанні форми слова (31%), а також неправильне вживання займенників (понад 24%) і прийменників (понад 17%).

Результати проведеного дослідження дозволяють окреслити коло проблем для подальшого опрацювання. Насамперед, перспективним вважається розширення меж дослідження за рахунок аналізу інших лінгвістичних особливостей інтерактивної комунікації в мережі Інтернет, таких як морфонологічні, лексико-семантичні, синтаксичні та синергетичні особливості англомовного інтернет-дискурсу.

ЛІТЕРАТУРА

- Калмыков А. А., Коханова Л. А. Интернет-журналистика. Теоретические основы. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 383 с.
- Кузнецова Ю. М., Чудова Н. В. Психология жителей Интернета. – М.: УРСС, 2008. – 224 с.
- Мельник М. В. Блог как жанр Интернет-коммуникации // Система і структура східнослов'янських мов: Збірник наукових праць Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. – К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – Вип. 5. – С. 216-223.
- Павлов М. А. Своеобразие жанра интернет-комментария в социальных сетях // Наука и образование: новое время. – 2017. – №2. – С.101-108.
- Рязанцева Т. И. Гипертекст и электронная коммуникация: [монография]. – М.: ЛКИ, 2010. – 256 с.
- Сулім А. А. Медіакритика в Україні: функції, тематика, проблематика: дис... кандидата із соціальних комунікацій: 27.00.04 / Сулім Анна Анатоліївна. – Дніпропет-

- ровськ, 2015. – 242 с.
7. Танабаева И.Р. Комментарий как особый жанр в интернет-общении // Молодой ученый. – 2017. – №51 (185). – С.207-210.
  8. Baron N. Are Digital Media Changing Language? // Educational Leadership – 2009. – № 6. – P. 42-46.
  9. Crystal D. Internet Linguistics: A Student Guide / David Crystal. – London and New York: Routledge. Taylor & Francis Group, 2011. – 179 p.
  10. Davis B. R. Electronic Discourse: Linguistic Individuals in Virtual Space. – New York: SUNY Press, 1997. – 217 p.
  11. Haller S. Computational Models of Mixed-Initiative Interaction. – New York: Springer, 2013. – 398 p.
  12. Lyddy F., Farina F., Hanney J., Farrell L. & Kelly O'Neill N. An Analysis of Language in University Students' Text Messages // Journal of Computer-Mediated Communication. – 2014. – Vol. 19(3). – P. 546-561.
  13. Mansell R. Inequality and Digitally Mediated Communication: Divides, Contradictions and Consequences // Journal of the European Institute for Communication and Culture. – 2017. – № 24. – P. 146-161.
  14. Sun H. M. A study of the features of Internet English from the linguistic perspective // Studies in Literature and Language. – 2010. – Vol. 1. – № 7. – P. 98-103.

REFERENCES

1. Kalmykov, A.A., Kokhanova, L.A. Internet journalism. Theoretical basis. – M.: UNITI-DANA, 2005. – 383 p.
2. Kuznetsova, Y.M., Chudova, N.V. Psychology of Internet residents. – Moscow: URSS, 2008. – 224 p.
3. Melnik, M.V. Blog as a genre of Internet communication // System and structure of East Slavic languages: Collection of scientific works of National Pedagogical Dragomanov University. – Kyiv: NPDU. MP Dragomanova, 2012. – № 5. – P. 216-223.
4. Pavlov, M.A. The originality of the genre of Internet commentary in social networks // Science and education: new time. – 2017. – № 2. – P.101-108.
5. Ryazantseva, T.I. Hypertext and electronic communication: [monograph]. – Moscow: LKI, 2010. – 256 p.
6. Sulim, A.A. Media criticism in Ukraine: functions, topics, problems: dissertation for the candidate degree in social communication. Speciality 27.00.04 – Theory and history of journalism. – Dnipropetrovsk, 2015. – 242 p.
7. Tanabaeva, I.R. Commentary as a special genre in Internet communication // Young Scientist. – 2017. – №51 (185). – P.207-210.

Graphic and morphological features of English-language Internet discourse (based on the Facebook comments)

S. V. Subota

Abstract. The article is devoted to the investigation of the linguistic means of Internet communication as a new kind of language. Graphic and morphological features of English-language comments on the social network Facebook are analyzed. It was found that the most common phenomena of interactive communication at the grapheme level are abbreviations, contractions and unconventional spelling. The peculiarities of interactive communication at the morphological level include errors in the use of word forms, as well as incorrect use of pronouns and prepositions.

Keywords: *Internet discourse, interactive communication, social networks, comments.*